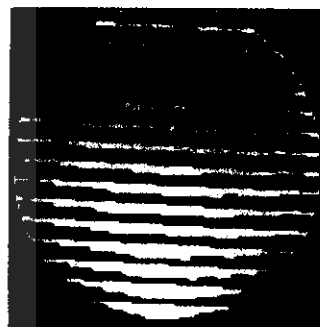

دیدگاه

شوریه‌شکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
■ رهیافت‌هایی برای سامان اقتصاد
■ کار در ژاپن و موقعیت ما

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی

مدخل:

حجت الاسلام دزی نجف آبادی جندی پیش طی مکتوبی که برای ریاست مجلس شورای اسلامی فرستاد از جالندهای اقتصاد ایران و گذرگاههای گریز از تشنه‌های موجود، سخن گفت. ایشان در این مکتوب ضمن اشاره به شرایط نامتوازن برخاسته از تورمهای افسارگسیخته، تنظیم برنامه‌های کوتاه‌مدت را به گونه‌ای که تداوم سیاستهای تعدیل و تدارک ریسدهای سرمایه‌گذاری و توسعه امکان‌پذیر گردد مورد تأکید قرار داده است. وی در این مکتوب مضافاً خواستار تشکیل نشستی با حضور ریاست جمهوری اسلامی ایران به جهت تعاضی افکار و دستیابی به رهبافتهای همگرا تر شده است. متن نوشتار ایشان در بخش نخست «دیدگاه» این شماره از نظر گرامی خوانندگان عزیز می‌گذرد.

«کار در ژاپن و موقعیت ما» عنوان مقاله بعدی «دیدگاه» این شماره است. این مقاله که رهاورد سفر دوتن از نمایندگان مجلس آقایان احمد حبیبیان نماینده مردم همدان و محمد نبوتی نماینده مردم سازه است. ضمن مروری بر تحولات بازار کار در ژاپن. به شرایط ایرانیان شاغل در این کشور پرداخته و نهایتاً پیشنهاداتی ارائه نموده است. این دو نوشتار را می‌خوانیم.

■ رهیافتهایی برای سامان اقتصاد

حجت الاسلام والمسلمین درّی نجف آبادی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۲- دو مسأله برای ما جنبه حیاتی و استراتژیک دارد که در هر صورت باید صیانت گردد و سیاستهای دیگر، خود را با این مسأله مهم هماهنگ و هم‌سو نمایند:
الف- تولید باید افزایش یافته، سرمایه‌گذاری در امر تولید جدی تلقی و

۱- روند اصلاحات اقتصادی و سازندگی در کشور باید به صورت جدی و همچون گذشته استمرار داشته باشد و هرگونه تصمیم‌گیری و اتخاذ سیاست جدید نباید سیاست سازندگی و امور زیربنایی کشور را دچار وقفه و یا انحراف کند.

دیدگاه

نشده و زمینه را برای تغییر مجدد نرخ ارز از مبلغ «آ» مقدار به مبلغ چندین برابر آن موجب نگردد، که به نظر می‌رسد کشور تحمل یک چنین فشار مجددی را به سختی خواهد داشت.

۴- کاهش هزینه‌ها و منطقی کردن آن؛ یکی از ضرورت‌های جدی این مرحله از شرایط اقتصادی ما جهت کاهش نرخ تورم، اصلاح ساختار اقتصادی کشور، امکان تداوم رشد و توسعه و سرمایه‌گذاری‌های ضروری، حذف هزینه‌های غیر ضروری، سرباری و منطقی کردن نظام هزینه‌های کشور در کلیه امور جاری و عمرانی، سرمایه‌گذاری و مصارف ارزی و ریالی کشور و بهره‌برداری بهینه و مطلوب از منابع ارزی و ریالی، تخصیص بهینه و اولویت بندی جدی در هزینه‌هاست. این به عنوان یک تکلیف و وظیفه باید در کلیه مراحل خرد و کلان کشور مورد توجه و رعایت جدی و واقعی قرار گرفته و نکاتی را که مقام معظم رهبری در آغاز سال فرموده‌اند، در عمل به طور کامل رعایت شود.

کشورهای گوناگونی مانند ترکیه، آلمان و آرژانتین در این سالها با تورم برخوردار کرده و از جمله آرژانتین نرخ تورم را از ۵۴ درصد به ۳ الی ۴ درصد کاهش داده که اساس این سیاستها بر کاهش هزینه‌هاست. باید مبنای ما پذیرش یک تورم نرم و ملایم و قابل تحمل برای عموم جامعه باشد و همه

نقدینگی نیز به این سو هدایت شود و ...
ب- توسعه صادرات غیر نفتی به عنوان یک ضرورت باید از هر گونه آسیب در امان بماند و زمینه برای تثبیت و گسترش جدی آن فراهم شده و دستگاههای ذی ربط از آن حمایت کنند. حتی به تولید جهت صادرات نیز باید توجه شود. ترانزیت کالاها و صدور خدمات فنی و نیروی انسانی جهت تحقق اهداف برنامه، پیگیری و برنامه‌ریزی شود.

۳- این مطلب باید مورد توجه جدی همه ما و مسئولان نظام و قوه مقننه و مجریه باشد که تنگناها و مشکلات اقتصادی فعلی کشور به صورت عمده، ریشه در ساختار اقتصادی ما، عدم تعادل مالی و پولی و درآمدها و هزینه‌های دولت، محدودیت منابع ارزی کشور و هزینه‌های اضافی، گستردگی خدمات دولتی و شرکتهای وابسته، ضعف نظام مالیاتی کشور، مصرفی بودن اقتصاد و مانند آن دارد. چنانچه در هر صورت جهت اصلاح ساختار اقتصادی و بودجه‌ای و پولی و مالی کشور قدمهای اساسی برداشته نشود، مشکلات فعلی همچنان باقی خواهد ماند و چه بسا تشدید خواهد شد. از سیکل معیوب فعلی راه نجاتی نخواهد بود و حتماً باید عنایت شود که ثبات در نرخ ارز موجب تفاوت فاحش در آینده و فاصله شدید بین قیمت ارز دولتی و ارز در بازار آزاد نشود و در نتیجه دوباره شرایط چند سال قبل تکرار

سیاست‌های ما نیز با توجه به آن تنظیم گردد. البته لزوماً معنی این تصمیم کاهش رشد و سازندگی نیست، بلکه، منطقی کردن و معقول کردن آن است. هزینه‌ها و اصلاح نظام هزینه‌ای و مدیریت خوب و مصرف کم و بهره‌وری بالاست.

۶- مدیریت صحیح نقدینگی و جذب و هدایت آن به سمت سرمایه‌گذاری و تخصیص بهینه آن، ایجاد رابطه منطقی بین افزایش نقدینگی و افزایش تولید ناخالص ملی، جلوگیری از رشد بی‌رویه نقدینگی و اولویت‌بندی در توزیع و نظارت جدی بر مصرف آن در هر بخش، رعایت قانون برنامه در امر نقدینگی و عدم افزایش آن به هر صورت و تحت هر عنوان دیگر.

۵- مدیریت و منطقی کردن هزینه شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت: بسیاری از عدم تعادلها در نظام عمومی کشور به علت عدم هماهنگی و تعادل بین بخش‌های عمومی، شرکت‌های دولتی و دیگر نهادها و ارگانهای ذی‌ربط به وجود می‌آید. به نظر می‌رسد که در این مرحله باید تلاشی جدی جهت سامان دادن و منطقی کردن بودجه این قبیل مؤسسات و شرکتها برداشته شود و نظام پرداخت و دریافت، قیمت‌ها، هزینه تمام شده طرح‌های عمرانی و توسعه آنها از یک نظام سالم و قابل قبولی پیروی کند. حتی این عدم هماهنگی به صورت گسترده در داخل خود سیستم شرکت‌های دولتی و ... حاکم است.

۷- تلاش در جهت افزایش درآمدهای دولت با اصلاح نظام مالیاتی کشور، دریافت مالیات حقه، استفاده از اهرمهای حقوق گمرکی و سود بازرگانی، افزایش اختیارات استانی در جذب عوارض و درآمدهای محلی و منطقه‌ای و هزینه آن در امور عمرانی و سرمایه‌ای و هدایت مدیریتها به سمت درآمدهای صحیح و خودگردانی و کاهش وابستگی به درآمدهای عمومی، (البته نظام مالیاتی با توجه به ضرورتها و استراتژی دراز مدت کشور باید تنظیم شده و معافیتها در جهت حمایت از تولید و صادرات باشد).

چه بسا لازم باشد بسیاری از انحصارات شکسته شود، بسیاری از کارها واگذار و رقابت سالم ایجاد گردد، هزینه‌های ستادی کنترل شود، پرداختها تابع ضوابط خاص باشد، قانون و ضابطه حاکم باشد، نظارت جدی و قوی بر عملکرد آنها صورت گیرد و در مسائل ارزی نیز به صورت جدی موظف به همراهی و همکاری با دولت باشند تا خود به معنی واقعی بازوی دولت و حاکمیت باشند، نه ناقض آن.

۸- کنترل خریدها و قراردادهای خارجی و داخلی و قیمت تمام شده طرحها، کالاها، خدمات و هزینه‌های عمرانی، کنترل طرح‌های ساختمانی و استاندارد کردن و ارائه الگوهای مناسب با شرایط کشور، اجتناب از بلندپروازی و ساختمان سازیهای غیر ضروری، تعیین تکلیف طرح‌های نیمه تمام با اولویت بندی

دیدگاه

تعیین کننده خواهد بود.

بدیهی است ثبات و امنیت و پایداری در تصمیم‌گیریها و ایجاد آرامش اجتماعی و جلب اعتماد هر چه بیشتر مردم به دولت، شبکه بانکی، سیاستها و تثبیت در سیاستهای پولی و مالی یک امر ضروری برای این مرحله از شرایط عمومی جامعه ماست و همه نیز باید در جهت اجرای خوب و بهینه سیاستها، همراهی و همکاری لازم را داشته باشند تا انشاءالله مثمر ثمر واقع شود و رئیس جمهور محترم و نظام را در تصمیمات اخیر یاری دهد و اقتدار نظام را نشان داده و مردم را بیشتر دلگرم و امیدوار کند، انشاءالله.

□ □ □

و تجدید نظر، کنترل جدی انواع قاچاق در مناطق آزاد و مرزهای کشور در زمینه‌های صادرات و واردات و ثبات در سیاستهای مربوط به ویژه در امر صادرات.

۹- ایجاد همبستگی و هماهنگی میان هدفهای جدید اعلام شده با اهداف قبلی برنامه اول و دوم و ادامه روند سیاستهای مربوط به افزایش سرمایه‌گذاری، پس انداز ملی، تشویق تولید و صادرات، کوچک کردن حجم دولت، خصوصی‌سازی، ایجاد رقابت و انحصار زدایی، جلوگیری از امر قاچاق و برخورد جدی با آن، تداوم سیاستهای برنامه‌ای به ویژه اهداف و سیاستهای برنامه دوم و استراتژیهای دراز مدت نظام و توجه به رشد تولید ناخالص ملی، افزایش درآمد سرانه و اموری که در افزایش قدرت و اقتدار جامعه موثر بوده و تأمین کننده نیازهای داخلی است و یا موجب بهره‌وری بهتر از امکانات و یا صادرات بیشتر خواهد شد.

۱۰- استفاده از ابزار و ساز و کارهای اقتصادی برای کنترل، نظارت و هدایت اقتصادی جامعه مثل اجرای صحیح و دقیق قوانین مالیاتی، حقوق گمرکی و سود بازرگانی، عوارض مختلف و نیز گسترش فرهنگ کار و نظم و انضباط و قناعت و ساده زیستی و ترویج مصرف کالاهای داخلی و صنایع تبدیلی و ... نیز بسیار